

Hvornår er noget farligt

sep 18, 2021 | Carlsens Klumme

Jan Carlsen

DBU Diplominstruktør og medlem af DBUs lovgruppe samt klummeskribent

18-09-2021

Det kan godt være, at sommeren med tilhørende sæsonstart efterhånden går rigtig meget på hæld, men det betyder i den grad ikke, at der bliver mindre travlt bag skrivebordene. Eller for den sags skyld foran dem. Sidste uge bød på VAR-kursus for næste hold med finsk gæsteislæt (det gik rigtig godt og i fin stemning, selv om det hele foregik på engelsk) – og så stod den for mit vedkommende ellers på instruktørsamling øst/vest hen over weekenden. Jeg var i den grad mør søndag aften – men lettet over at se, at mit håndklæde endnu ikke var hængt hen på den knage, der hedder 'gæster'. Denne uge er ikke meget bedre, selv om det ikke er fodbold, alt hvad der står i kalenderen – men det betyder, at denne klumme skrives tirsdag eftermiddag og sltså uden mulighed for at få alle ugens europæiske kampe med. Som sædvanlig skal de nok blive samlet op, hvis der sker noget epokegørende.

Men ellers må jeg sige, at vi stadig kommer igennem uden de store diskutale kendelser eller VAR-afgørelser. Ingen er som bekendt bedre end sin seneste indsats, så det kan sagtens nå at vende, men foreløbig føler vi os ret komfortable. Bevares – der har været en god del snak om et muligt straffespark til Brøndby mod Silkeborg for en ulovlig hands. Nu er hands til alle tider et kildent emne, og jeg skal heller ikke prøve at sige, hvad der er op og ned her – måske også fordi der ikke er noget éntydigt svar. Der er elementer, der trækker i begge retninger. Bolden rikochetterer fra kort afstand og med stor fart op på armen af en Silkeborg-spiller, der allerede er gået i stilling til den forventede tackling og dermed har armen ude fra kroppen som en del af sin naturlige bevægelse. I modsat retning trækker, at der synes at være bevægelse i armen, og at musklerne at dømme efter boldens nedspring er spændte. Det kan blive både en dreng og en pige – og VAR kan ikke gribe ind, fordi kendelsen ikke er en klar og åbenlys dommerfejl. Det ville det heller ikke have været, hvis dommeren havde besluttet sig for straffespark. Man kan være uenig i den endelige afgørelse, men vi taler på ingen mådt om noget justitsmord.

Men det giver mig lejlighed til at skrive lidt om, hvordan vi efterbehandler situationer, som er kontroversielle eller har medført tildeling af kort. Alt med potentielle problemer bliver efterfølgende valideret. Det kan blive til en del på en fuld runde, så vi keder os ikke. De situationer, som på den ene eller anden måde kan være uldne, tages så op på et ugentligt online-møde med Superligadommerne. Her taler vi også om den kommende runde: om nogen har bemærket specielle spillemønstre eller andre tendenser hos holdene. Det handler ikke om forudindtagethed, men om forberedelse – på samme måde, som ingen international dommer går ud til en kamp uden forinden at have set et par kampe med de to involverede hold. Alle hold med respekt for sig selv har spillere med bestemte roller, og den såkaldte matchspoiler eller ham, der altid gerne vil tale med dommeren og aflede opmærksomheden, er i sagens natur specielt interessant for dommeren. Hvis man på forhånd er forberedt på ham og kan dæmpe ham, er meget vundet. Vi vil jo alle gerne se fodbold og ikke bolden ligge stille ved et frispark. Rent faktisk er de ugentlige møder teamwork på højt niveau, hvor tips og tricks gives videre, og i sidste ende sikrer det en så høj grad af ensartethed, som man med rimelighed kan forvente, når vi har med mennesker at gøre. Vi supplerer så i øvrigt også med regulære fysiske møder med alle dommere. Det er unægtelig blevet noget lettere, efterhånden som restriktionerne er blevet hævet.

Vi skal til udlandet for at finde det virkelige drama, nemlig kampen mellem Leeds og Liverpool og Elliots forvredne ankel (eller det, der er værre – er ikke helt krystalklart her tirsdag). Det ender med et rødt kort til Struijk (selv om der ikke engang var dømt frispark i første omgang. Her kommer VAR indover). Men ud fra et teoretisk synspunkt er situationen rasende interessant – ikke mindst fordi Leeds (og specielt træneren) har brokket sig højlydt efterfølgende. Hvis vi starter i det ene hjørne, er det en hovedregel, at enhver handling, der udsætter modspilleren for fare, tenderer mod en udvisning. Det gælder selvfølgelig ikke relativt banale høje ben e.l., der – selv om de lovteknisk benævnes 'farligt spil' – ikke i den grad er farlige for helbredet. Der skal noget mere til, f.eks. kraften i indsatsen fra synderens side. Men lad os tage den traditionelle remse med kriterier, som skal indgå i dommerens vurdering. Er der kontrol over tacklingen (er intet / ét / begge ben i kontakt med jorden)? Hvor voldsom er tacklingen (det handler primært om hastighed)? Hvordan er føddernes stilling – tackles der med knopperne forrest, eller det bare med sålen? Hvor er kontaktstedet – på foden eller længere oppe af skinnebenet? Og endelig de to checkspørgsmål: havde spilleren mulighed for at spille bolden, og selv om han havde det, var viljen til at gøre det også til stede?

Pyha – det er en ordentlig mundfuld, ikke mindst når man betænker, at dommeren jo mentalt skal løbe alt dette igennem på et splitsekund, før han afsiger sin kendelse. I den aktuelle situation kommer Struijk noget akavet ind i tacklingen og drejer sig rundt, så kontakten nærmest sker med ryggen til Elliot. Begge ben er langs med jorden, men omvendt kommer indsatsen med stor hastighed, og knopperne er med. Muligheden for at spille bolden er ikke-eksisterende, medmindre Struijk skal tværs igennem Elliot – og så kan det da godt være, at viljen til at spille bolden var til stede, men der skal jo også være en mulighed at sigte efter. I sidste ende kan ingen vel bestride, at dette var farligt for Elliot, når man ser på. Og lige akkurat på det punkt minder situationen om én fra sidste sæson, hvor en AGF-spiller blev udvist efter tre minutter for en tackling på en

FCN-spiller. Her blev bolden godt nok ramt først (men det kan ikke understreges nok, at det ikke i sig selv nødvendigvis er en formildende omstændighed, uanset hvad man mener ude i Fodbold-Danmark), men så var modspilleren offeret i næste omgang med otte sting og en udskiftning til følge (selv om kontakten skete direkte på benskinen).

Jeg er forlængst holdt op med at spå om, hvad det engelske disciplinærudvalg når frem til (mig bekendt er der stadig klubrepræsentanter med, selv om de selvfølgelig går uden for døren, hvis de er inhabile) – men jeg har svært ved at se, hvordan de kan undgå at holde fast i udvisningen. Men jeg er blevet overrasket en del gange i mit liv før dette, så tag intet for givet. Én ting er fodboldloven og dommerskøn – en anden er den efterfølgende disciplinære vurdering, og det er uhyre vigtigt at holde de to ting helt væk fra hinanden. Ellers begynder vi at rokke ved magtens tredeling og alt muligt andet grimt. Dommeren gør sit arbejde – disciplinærinstansen gør deres. Sådan er det.

For nu at slutte på en lidt mere munter tone, har jeg et spørgsmål hængende fra en læser, som fra en ven skulle spørge, hvornår dommerne holdt op med at dømme med høj hat. Lige den variant har jeg ikke mødt før, men det er korrekt, at vi skal helt frem til 1891, før vi får en dommer på banen. Indtil da var princippet, at de to hold selv fandt ud af tingene (det var trods alt en sport for gentlemen, og ingen havde fantasi til at forestille sig, at nogen ville begå en forseelse med vilje). Men skulle det alligevel ske, talte de to anførere sig til rette om, hvordan man løste situationen. Og kunne de ikke blive enige, havde man på forhånd udpeget to personer, én fra hver fanskare, som så ville afgøre tingene mellem sig (i disse tider, hvor nogle huler over, hvor meget tid VAR tager, gad jeg jeg godt se nogle statistikker fra dengang). Det rigtig sjove her er, at man i nogle lokalunioner faktisk i de allerlaveste ungdomsrækker (med fem mod fem eller tilsvarende) har samme princip: holdene finder selv ud af det, og ellers har trænerne hver deres halvleg, hvor de er 'overdommere'. Sådan kører historiens store hjul ubønhørligt i ring.

Og så landede tingene forhåbentlig, hvor de skulle – men den høje hat kan jeg ikke finde belæg for nogetsteds (og tro mig, jeg har ledt – for det ville være en vidunderlig pointe at rejse rundt med).

© Dansk Fodbolddommer Union